

Освітня галузь «Фізична культура»: критерії оцінювання. 5–9 класи НУШ

Галузеві критерії містять вимоги до оцінювання результатів навчання в освітній галузі «Фізична культура» учнів 5-9 класів, які здобувають освіту відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року №898.

Критерії оцінювання за освітніми галузями результатів навчання здобувачів освіти затверджені наказом Міністерства освіти і науки України №1093 від 02.08.2024.

Усі критерії оцінювання мають чотири рівні. Кожний наступний охоплює вимоги до попереднього й додає нові.

При цьому один рівень передбачає 3 бали, які в сумі дають 12 балів: початковий (1–3 бали), середній (4–6 балів), достатній (7–9 балів), високий (10–12 балів).

Також критерії містять 3 групи результатів з описом кожного бала шкали оцінювання.

Рівень	Бал	Група результатів 1. Формування психічної та соціально-психологічної сфер засобами фізичного виховання
Початковий	1	<i>Учень/учениця:</i> називає мету фізичного виховання з допомогою вчителя;визначає необхідність прояву вольової якості при виконанні фізичної вправи за допомогою вчителя;комунікує з іншими за потреби.
	2	<i>Учень/учениця:</i> називає мету фізичного виховання під керівництвом вчителя;визначає необхідність прояву вольової якості при виконанні фізичної вправи під керівництвом вчителя;сприяє спілкуванню та може надати пояснення власним вчинкам та виконанню рухових дій.
	3	<i>Учень/учениця:</i> називає мету фізичного виховання;визначає необхідність прояву вольової якості при виконанні фізичної вправи;підтримує спілкування в межах виконання навчальних завдань.
Середній	4	<i>Учень/учениця:</i> пояснює мету фізичного виховання та формулює завдання для її досягнення з допомогою вчителя;намагається проявляти вольові якості під час виконання фізичних вправ;за потреби звертається по допомогу у виконанні фізичних вправ.
	5	<i>Учень/учениця:</i> пояснює мету фізичного виховання та формулює завдання для її досягнення під керівництвом вчителя;епізодично проявляє окремі вольові якості під час виконання фізичних вправ;виконує навчальні завдання в групі відповідно до власної ролі в команді.
	6	<i>Учень/учениця:</i> пояснює мету фізичного виховання та самостійно формулює завдання для її досягнення;епізодично проявляє вольові якості під час виконання фізичних вправ;

		ініціює спілкування та обговорення проблемних питань щодо командної роботи.
Достатній	7	<i>Учень/учениця:</i> добирає відповідні фізичні вправи для досягнення мети та завдань з допомогою вчителя; проявляє окремі вольові якості під час рухової діяльності; наводить приклади переваг командної роботи.
	8	<i>Учень/учениця:</i> добирає відповідні фізичні вправи для досягнення мети та завдань під керівництвом вчителя; проявляє різні вольові якості під час рухової діяльності; виконує різні соціальні ролі, відповідно до потреб, які виникають під час взаємодії.
	9	<i>Учень/учениця:</i> самостійно добирає відповідні фізичні вправи для досягнення мети та завдань; проявляє комплекс вольових якостей під час рухової діяльності; підтримує учасників команди та допомагає їм виконувати завдання під час рухової діяльності.
Високий	10	<i>Учень/учениця:</i> зіставляє власну мету та завдання фізичного виховання із цілями фізичного виховання однокласників; виконує фізичні вправи, усвідомлюючи, які вольові якості при цьому розвиває; визначає власну роль та завдання для підсилення командної взаємодії.
	11	<i>Учень/учениця:</i> систематично застосовує фізичні вправи для досягнення мети та завдань; визначає вольові якості, які потребують формування для вирішення рухових завдань; аналізує сильні та слабкі сторони власної та інших команд.
	12	<i>Учень/учениця:</i> обґрунтовує цінність активної позиції та застосовує фізичні вправи для досягнення мети та завдань фізичного виховання; систематично проявляє вольові якості в процесі рухової діяльності; визначає власну роль та завдання для підсилення командної взаємодії на основі аналізу сильних та слабких сторін власних і команди.
Рівень	Бал	Група результатів 2. Систематичні заняття фізичними вправами, володіння технікою фізичних вправ.
Початковий	1	<i>Учень/учениця:</i> розповідає про техніку виконання фізичних вправ; обґрунтовує підбір засобів за допомогою вчителя.
	2	<i>Учень/учениця:</i> демонструє прості за технікою виконання фізичні вправи; обґрунтовує підбір засобів під керівництвом вчителя.
	3	<i>Учень/учениця:</i> демонструє основи техніки фізичних вправ, за потреби звертаючись за допомогою; обґрунтовує підбір засобів за завданням вчителя.
Середній	4	<i>Учень/учениця:</i>

		▪ демонструє виконання техніки фізичних вправ з типовими значними помилками; ▪ експериментує з доббором відомих фізичних вправ за допомогою вчителя.
	5	<i>Учень/учениця:</i> ▪ демонструє виконання техніки фізичних вправ з типовими незначними помилками; ▪ експериментує з доббором відомих фізичних вправ під керівництвом вчителя.
	6	<i>Учень/учениця:</i> ▪ демонструє виконання техніки фізичних вправ з індивідуальними помилками; ▪ експериментує з доббором відомих фізичних вправ самостійно.
Достатній	7	<i>Учень/учениця:</i> ▪ демонструє раціональне виконання техніки фізичних вправ після корекції вчителя; ▪ генерує ідеї щодо виконання фізичних вправ за допомогою вчителя.
	8	<i>Учень/учениця:</i> ▪ демонструє раціональне виконання техніки фізичних вправ епізодично; ▪ генерує ідеї щодо виконання фізичних вправ під керівництвом вчителя.
	9	<i>Учень/учениця:</i> ▪ демонструє раціональне виконання техніки фізичних вправ у стандартних умовах; ▪ генерує ідеї щодо виконання фізичних вправ за власною ініціативою.
Високий	10	<i>Учень/учениця:</i> ▪ дотримується техніки фізичних вправ в умовах ігрової та змагальної діяльності; ▪ самостійно обирає ефективний спосіб виконання фізичних вправ з урахуванням зовнішніх умов.
	11	<i>Учень/учениця:</i> ▪ дотримується техніки фізичних вправ у різних психофізичних станах та зовнішніх факторів; ▪ добирає власні способи виконання фізичних вправ з урахуванням індивідуальних особливостей.
	12	<i>Учень/учениця:</i> ▪ демонструє індивідуальну техніку виконання фізичних вправ у стандартних та нестандартних умовах; ▪ пропонує інший ефективний спосіб виконання фізичних вправ в обраних видах рухової діяльності.
Рівень	Бал	Група результатів 3. Усвідомлення значення фізичної/рухової активності для підтримування стану здоров'я та задоволення у процесі фізичного виховання.
Початковий	1	<i>Учень/учениця:</i> ▪ розповідає про історію Олімпійського руху, результати найвідоміших спортсменів на Олімпійських, Параолімпійських іграх та інших змаганнях; ▪ описує свій фізичний стан за суб'єктивними показниками з допомогою вчителя; ▪ описує ознаки гарного/поганого настрою під час рухової діяльності; ▪ пояснює, як фізкультурно-оздоровча діяльність впливає на спосіб життя та здоров'я людини.

	2	<i>Учень/учениця:</i> ▪ досліджує історію Олімпійського руху, результати найвідоміших спортсменів на Олімпійських, Параолімпійських іграх та інших змаганнях в друкованих та електронних джерелах за завданням учителя; ▪ описує свій фізичний стан за суб'єктивними показниками під керівництвом учителя; ▪ пояснює, як емоції можуть заважати і допомагати у руховій діяльності; ▪ критично оцінює різні способи фізкультурно-оздоровчої діяльності та їхній вплив на здоров'я людини.
	3	<i>Учень/учениця:</i> ▪ зіставляє, аналізує факти з історії Олімпійського руху, результати найвідоміших спортсменів на Олімпійських, Параолімпійських іграх та інших змаганнях; ▪ описує свій фізичний стан за суб'єктивними показниками; ▪ відстежує зміни власних емоцій та їхній вплив на його її вчинки під час рухової діяльності; ▪ відстоює власну думку щодо ефективності різних організаційних форм, засобів та способів фізкультурно-оздоровчої діяльності.
Середній	4	<i>Учень/учениця:</i> ▪ пояснює, коментує явища та закономірності фізичної культури; ▪ визначає об'єктивні показники власного фізичного стану з допомогою вчителя; ▪ пояснює, як інші особи впливають на його/її емоції під час виконання фізичних вправ; ▪ використовує способи самооцінювання постави (соматоскопії, визначення стереотипу сформованої постави, функціонального стану опорно-рухового апарату) за допомогою учителя.
	5	<i>Учень/учениця:</i> ▪ досліджує явища та закономірності фізичної культури в друкованих та електронних джерелах за завданням учителя; ▪ визначає об'єктивні показники власного фізичного стану під керівництвом учителя; ▪ зіставляє прояв емоцій іншими та оцінює їх вплив на командний результат; ▪ використовує способи самооцінювання постави (соматоскопії, визначення стереотипу сформованої постави, функціонального стану опорно-рухового апарату) під керівництвом учителя.
	6	<i>Учень/учениця:</i> ▪ зіставляє, аналізує явища та закономірності у фізичній культурі з декількох інформаційних джерел; ▪ визначає об'єктивні показники власного фізичного стану; ▪ прогнозує свої емоції та емоції інших у різних ситуаціях; під час рухової діяльності; ▪ проєктує підтримання (поліпшення) власної постави на основі результатів її самооцінювання.
Достатній	7	<i>Учень/учениця:</i> ▪ аналізує власне виконання рухових дій, ідентифікує свої помилки; ▪ вирізняє ознаки втоми в результаті фізичного навантаження; ▪ рефлексує про власні емоції у процесі фізичного виховання; ▪ систематично бере участь у фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходах школи.
	8	<i>Учень/учениця:</i>

		▪ аналізує власне виконання рухових дій, ідентифікує помилки в себе та інших школярів; ▪ оцінює власну фізичну працездатність, фізичну підготовленість, стан здоров'я, фізичний розвитку (їх окремих показників) та їх динаміку; ▪ тактовно та толерантно виражає емоції, використовуючи вербальні та невербальні засоби спілкування; ▪ систематично виконує фізичні вправи в організованих позашкільних фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходах.
	9	<i>Учень/учениця:</i> ▪ аналізує власне виконання рухових дій, ідентифікує помилки в себе та інших школярів із висуненням припущень щодо причин їх виникнення; ▪ аргументовано оцінює власний фізичний стан під час та після виконання фізичних вправ та їх динаміку; ▪ позитивно впливає на емоційний стан інших осіб, протидіє їхнім негативним емоціям; ▪ систематично практикує різні форми самостійного фізичного вправлення.
Високий	10	<i>Учень/учениця:</i> ▪ обґрунтовує власну здоров'язбережну позицію, керуючись досвідом інших осіб; ▪ виявляє сильні і слабкі сторони власного фізичного стану та в результаті передбачає власну фізичну спроможність; ▪ застосовує різні способи регулювання свого емоційного стану у процесі фізичного виховання; ▪ складає портфоліо за результатами самооцінювання постави.
	11	<i>Учень/учениця:</i> ▪ пояснює власні результати рухової діяльності, факти у фізичній культурі, використовуючи інформацію з інших галузей наук; ▪ виявляє сильні і слабкі сторони власного фізичного стану та ініціює виконання різних ролей для досягнення командного результату з їх урахуванням; ▪ добирає фізичні вправи для регулювання свого емоційного стану; ▪ складає портфоліо за результатами самооцінювання постави (динаміки функціонального стану опорно-рухового апарату) та проєктування підтримання (поліпшення) власної постави.
	12	<i>Учень/учениця:</i> ▪ встановлює причинно-наслідкові зв'язки між фактами та явищами у фізичній культурі (зокрема особистій); ▪ складає портфоліо за результатами самоконтролю фізичного стану; ▪ аналізує ефективність різних способів та засобів подолання негативних емоцій і відчуттів, які виникають у процесі фізичного вправлення; ▪ складає портфоліо планування власної фізкультурно-оздоровчої діяльності.